

de Caters en het Kattenhof Een Erfenis en een Leven vol Avonturen

In 1764 kocht Jean-Pierre Ernest de Caters de Kattenberghoeve, die tegenover het Groot Kasteel van 's-Gravenwezel lag. In de daaropvolgende jaren bouwde hij deze uit tot een '**huis van plaisantie**'. De familie de Caters, afkomstig uit Nederlands Limburg, werd in de adel verheven door de Oostenrijkse keizer. Zij vergaarde fortuin door handel met Zuid-Amerika en door de fabricage van porselein in Doornik.

Het was een grote en invloedrijke familie, en verschillende leden ervan bekleedden belangrijke militaire en politieke functies. Zo was Guillaume-André de Caters **burgemeester van Antwerpen** tussen 1828 en 1830.

Jonkheer Ernest wijdde zich rustig aan zijn landbouwbedrijf in 's-Gravenwezel en werd opgevolgd door zijn zoon Charles, die getrouwd was met Isabelle de Potter. In de loop van de 19e eeuw werd het stil op de Kattenberg, maar deze rust zou niet lang duren.

Mathilde de Caters, de dochter en het enige kind van Charles, bleef ongehuwd en woonde, na de dood van haar ouders, meer dan 40 jaar alleen op het kasteel Kattenhof.

Ze was een excentrieke, bizarre en maniakale figuur, en **een rivaal van haar overbuur, jonkheer Gillès**, die in het Groot Kasteel woonde. Er deden fantastische verhalen over haar de ronde. Toen zij in december 1897 op 83-jarige leeftijd zonder erfgenamen stierf, rekenden de vele verwanten van de families De Caters en De Potter op een belangrijke erfenis.

De spanning was om te snijden toen de notaris de betrokken families samenriep.

De grote ontgoocheling volgde toen bleek dat Pierre, de neef en het petekind van Mathilde, de enige erfgenaam was. Het testament was slechts twee dagen voor haar dood opgesteld met de woorden: "**Alles is voor Pierke,**" volgens de notaris.

Uiteraard volgden reacties van ongeloof. Pierre, ongehuwd en 22 jaar oud, werd voor de rechtbank gedaagd, waarbij de vermeende dementie van Mathilde als voornaamste reden voor betwisting werd aangevoerd.

Het zou nog meer dan drie jaar duren, tot maart 1901, voordat het Hof van Beroep in Brussel een uitspraak deed die het testament geldig verklaarde. Er werden maar liefst 400 getuigen verhoord, voornamelijk inwoners van 's-Gravenwezel.

Ondertussen was Pierre, door het overlijden van zijn oudste broer, **baron** geworden. Hij trouwde met Axeline, een welgestelde erfgename van Ridder de Bosschaert. Het was dan ook geen verrassing dat geen van de betwisters van het testament op het huwelijk was uitgenodigd. Pierre wachtte echter niet op het grote fortuin om een avontuurlijk leven te beginnen.

Pierre was een intelligente en **sportieve ingenieur** met een grote interesse in alles wat te maken had met voertuigen, snelheid en prestaties. Hoe sneller, hoe beter.

In 1898 richtte hij de **Antwerpse Automobielclub** op en kocht hij een eerste auto die heel 's-Gravenwezel deed opschrikken. In de daaropvolgende jaren nam hij deel aan diverse internationale races. Tijdens de race van Parijs naar Wenen in 1902 bracht hij het **wereldsnelheidsrecord** op 120 km/u. In 1906 bereikte hij zelfs een snelheid van 156 km/u tijdens een rit tussen Oostende en Nieuwpoort.

Pierre's belangstelling strekte zich ook uit tot motorbootraces, een relatief nieuwe sport.

Sinds 1903 vond er in Monaco een competitie plaats tussen "speedboats".

Pierre kocht een boot en nam deel aan de wedstrijd, waarbij hij een wereldrecord vestigde met een snelheid van 51,2 km/uur. Echter, zijn betrokkenheid bij deze sport was van korte duur. Zijn grootste passie bleef de autokeursen, althans voorlopig.

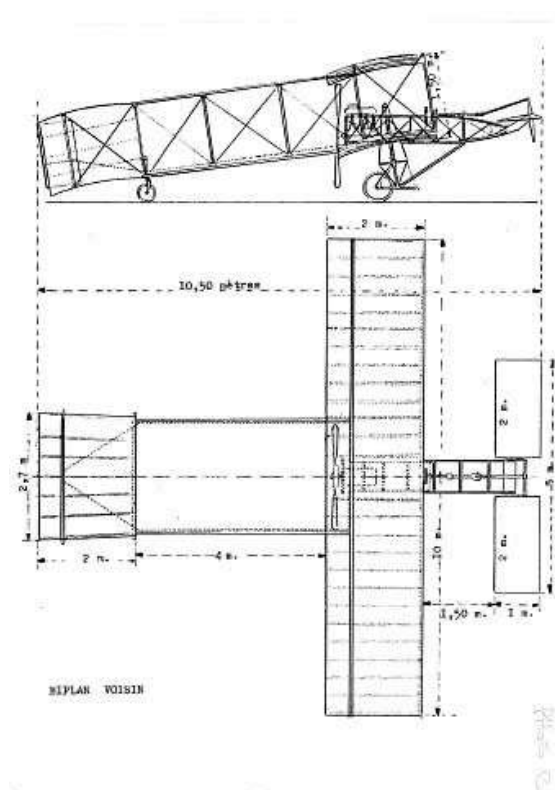
Hij volgde met grote interesse de berichtgeving over de eerste "vliegende mensen". De pogingen van de gebroeders Wright in de VS boeiden hem mateloos.

Toen de Fransman Farman, die in vele autoraces zijn concurrent was geweest, erin slaagde om een vlucht van 1 km te volbrengen, besloot Pierre snel actief deel te nemen aan de "verovering van het luchtruim". Hij bestelde prompt twee vliegtuigen in Frankrijk bij de bekende **gebroeders Voisin**; een tweedekker en een driedekker. Later zouden er nog vier toestellen volgen.

Het eerste vliegtuig arriveerde in 1908 en werd in het salon van het kasteel in elkaar gezet, in afwachting van de bouw van een hangar in de weiden naast het kasteel.

Nog datzelfde jaar slaagde hij erin een vlucht van 800 meter te maken. Zo werd Pierre de Caters **de eerste Belgische vliegenier**.

Voor het aanleggen van een eigen vliegveld liet hij in Sint-Job (nabij de huidige golfbaan van Rinkven) 60 hectare mastbos kappen om daar hangars en werkplaatsen te bouwen. Het **vliegveld** zelf mat 2 kilometer in lengte en 1,5 kilometer in breedte.

Samen met de Duitse firma Aviatik richtte hij een vliegtuigfabriek op en stichtte ook een luchtvaartschool, de "**Ecole Aviator**", waar beroemdheden zoals Jan Olieslagers les gaven. Vele militairen ontvingen hier hun opleiding. Regelmatig werden er vliegmeetings georganiseerd die wereldwijde belangstelling trokken.

In de daaropvolgende jaren reisde Pierre de Caters de wereld rond met zijn vliegtuigen en gaf demonstraties op verschillende locaties, waaronder Warschau, Caïro, Constantinopel en Athene. Voor deze reizen werden de tweedekkers gedemonteerd, in houten kisten verpakt en verscheept. In 1910 maakte hij een uitgebreide rondreis door Brits-Indië, waarbij hij steden als Calcutta, Bangalore en Madras bezocht.

Na zijn terugkeer ontving hij de Franse "**Légion d'Honneur**", de hoogste Franse onderscheiding voor zijn diensten aan de luchtvaart. Echter, onverwacht nam hij een drastische beslissing om te stoppen met al zijn vliegtuigactiviteiten. Mogelijk hadden zijn vele raceauto's, zijn speedboot, zijn zes vliegtuigen, zijn persoonlijke vliegveld en zijn vele reizen hem een groot deel van zijn fortuin gekost. Tante Mathilde zou zich waarschijnlijk omdraaien in haar graf...

De firma Aviator ging in vereffening en de Antwerpse firma Bollekens kwam in het bezit van de vliegtuigen en het vliegveld. Sic transit gloria mundi...

Tijdens de Eerste Wereldoorlog zette Pierre zich nog in voor de **opleiding van militaire piloten**.

Na de oorlog trok hij zich terug uit het openbare leven. De laatste bewoner van het kasteel was zijn oudste kleinzoon, Baron Alain de Caters, die het kasteel in 2016 verkocht.

Pierre de Caters overleed in 1944 in Parijs.

Joos Verschueren

Bekijk de Drone Video op <https://youtu.be/tvKTZJbR4> |

DE SPORTHAL

Niet beloven maar doen !

Zoals je in het bovenstaande verhaal over Pierre de Caters kunt lezen, de eerste Belgische vliegenier en een ware race-enthousiast, kent Schilde een geschiedenis vol sport en avontuur. Net zoals De Caters de lucht in ging, duiken onze inwoners vol enthousiasme in de vele buiten- en binnensporten die onze gemeente te bieden heeft.

Deze foto is niet het geplande ontwerp, maar is gerealiseerd door Artificiële Intelligentie.

Onze gemeente bruist van de activiteiten: van golf tot tennis, en van voetbal tot atletiek. We hebben zelfs een eigen rugbyclub, Diabolos. Al deze sportmogelijkheden zijn natuurlijk fantastisch en iets om trots op te zijn, maar ze laten ook zien hoe hard we **betere sportfaciliteiten** nodig hebben.

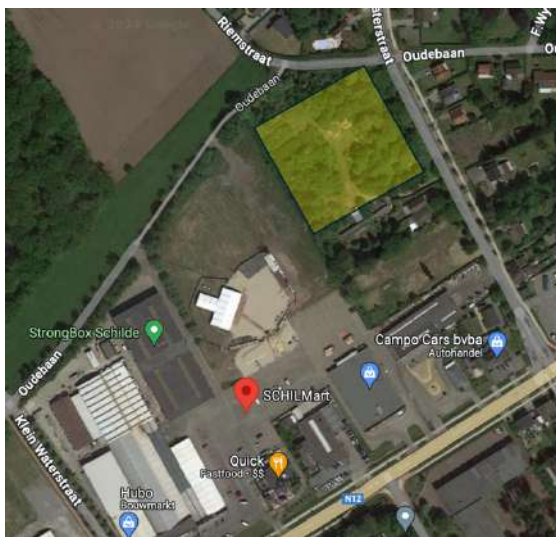
Zes jaar terug **beloofde onze burgemeester** dat de bouw van een nieuwe sporthal topprioriteit zou zijn. Toch is er nog steeds geen sporthal. Recent beweerde de **burgemeester** in de krant dat het uitblijven van de sporthal komt doordat lokale

bewoners bezwaar zouden hebben gemaakt tegen de bouwlocatie bij het Vennebos. Maar dat klopt helemaal niet! Er is nooit officieel bezwaar ingediend tegen dit project. De waarheid is dat interne fouten ervoor gezorgd hebben dat deze belangrijke ontwikkeling op niets is uitgelopen.

De gevolgen van deze vertraging mogen we niet onderschatten. Zonder de juiste faciliteiten lopen onze sportclubs het risico te verdwijnen. Niet elke club kan het zich veroorloven om zelf in infrastructuur te investeren. Het is de rol van elke gemeente om te investeren in sportinfrastructuur.

Vandaag liggen er 2 locaties op tafel:
Schilmart versus Rozenhoek.

De eerste optie bevindt zich aan de Turnhoutsebaan, een stuk recreatiegrond van ongeveer 5.000 vierkante meter achter de parking van Albert Heijn, eigendom van Jo De Bie van Bimmo. Deze locatie biedt voldoende ruimte voor de bouw van een moderne sporthal met bijkomende faciliteiten zoals een skateterrein.

De gesprekken met Jo De Bie zijn gericht op het bereiken van een erfpacht-overeenkomst voor het langdurige gebruik (49 jaar) van de grond. De ideale ligging en het mogelijk dubbelgebruik van de ruime parking van Schilmart biedt een aantrekkelijke meerwaarde voor alle betrokken partijen.

De tweede optie ligt in **Rozenhoek**, waar de gemeente eigenaar is van een terrein dat momenteel deels door de voetbalclub KSK 's-Gravenwezel-Schilde wordt gebruikt. Het minst gebruikte oefenveld, een gebied van drieduizend vierkante meter tegenover het containerpark, is een mogelijke locatie voor de sporthal.

Deze locatie biedt de gemeente een grotere **onafhankelijkheid** van externe partijen en vermijdt de complexiteit van langdurige erfpachtovereenkomsten die nodig zijn bij de Schilmart locatie.

Beide locaties worden momenteel grondig geëvalueerd om te bepalen welke het beste aansluit bij de behoeften van de gemeente en haar inwoners.

De keuze zal uiteindelijk niet alleen gebaseerd zijn op financiële overwegingen, maar ook op de toegankelijkheid en de impact op de omgeving.

Na jaren van treuzelen zijn de besprekingen zover gevorderd dat wij binnenkort een beslissing kunnen nemen. Eindelijk!

Beloven is gemakkelijk, maar doen...

Philippe
Verschueren
Gemeenteraadslid

Joos & Philippe Verschueren

Joos Verschueren, 85 jaar jong, is een al meer dan een halve eeuw trotse inwoner van Schilde-'s-Gravenwezel. Eerst nam hij zijn intrek in het Zonnebos, om later te verhuizen naar de dorpskern van Schilde. Hij is de patriarch van een gezin met drie kinderen, waaronder **Philippe Verschueren**, die op 55-jarige leeftijd ook meer dan 35 jaar in Schilde-'s-Gravenwezel heeft doorgebracht en zelf vader is van vier kinderen.

Beide Verschuerens delen een diepgaande passie voor hun gemeente, haar ontwikkeling en hebben beiden betrokkenheid getoond bij hun gemeenschap door dienst te doen als gemeenteraadslid.

Door een **verbindingslijn te trekken tussen het verleden en de toekomst** van Schilde, hopen ze ideeën te introduceren die gericht zijn op het verbeteren van de levenskwaliteit van alle Schilde inwoners.

En daarbij willen ze graag weten wat u ervan denkt.

Geef uw mening via <https://www.hetverhaalvanschilde.be/geef-je-mening>

Onze vorige verhalen

Te lezen op www.hetverhaalvanschilde.be

Wil je geen enkel verhaal missen? Schrijf je in:
<https://www.hetverhaalvanschilde.be/schrijf-je-in>

Geraadpleegde bronnen:

Heemkundige Kring Jan Vleminck : De tram in Wijnegem 2007
Heemkundige Kring Jan Vleminck : Wijnegem onder de grond 2017
Serge Migom: Van klei tot kerk 2004
Heemkundige Kring Jan Vleminck: 700 jaar Familie van Havre 2004
Joseph Schobbens : Les Environs d'Anvers 42 promenades pédestres 1921
Heemkundige Kring Jan Vlemick: De kastelen van Wijnegem 2016
Heemkring De Drie Rozen : Obiits en Rouwgebruiken bij de Adel 2002
Heemkring De Drie Rozen : Baron de Caters Een leven vol beweging
Heemkring De Drie Rozen: De Vogelenzang een wijk apart
Educatief dossier 2005-2006: Politiek en Spelling
Henri Breugelmans : 100 jaar Parochiekerk 100 jaar klooster 1978
Floris Prims : Geschiedenis van Antwerpen 1947
Heemkring Scilla : diverse artikelen
Heemkring De Drie Rozen: diverse artikelen
Yves van de Werve de Vorsselaer : Légendes et vérités 2009
Jan van den Bergh: Alhier tot Sgravenwezele 1991
Hugo Jacobs, Staf Oorts, Jos Van Bulck Toen we Nederlanders werden en waren 1814-1830
Jacques Claes: De Gebeurtenis Antwerpen Hoe het ging en gaat 2019
Gemeente Schilde en auteurs: Schilde 's-Gravenwezel in beeld 2011
Roland Baetens: Van abdijdomein tot villapark 2003
Parochie OLVrouw-ten-hemel-opgenomen Schilde 1942 – 1965 – 2022
Fortengordels.be
Joseph de Hasque De antitankgracht te Antwerpen 1990
Robert Gils en Georges Melis De antitankgracht van de vesting Antwerpen 2012
Serge Desouter archief
Johan De Caluwe/Veronique De Tier/Anne-Sophie Ghyselen/Roxane Vandenberghe Atlas van het dialect in Vlaanderen
André Verbeeck, 's-Gravenwezel, de parel der Voorkempen, 1987